

บทวิจารณ์หนังสือ: แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ระดับปฐมวัย
Book Review: Approaches to Active Learning for Early Childhood Education

อณัญญาตา วัชรกรกุลพัฒน์

Oanyada Watcharakornkunlapat

นักวิชาการอิสระ

Indecent Scholar

พูนศักดิ์ กมล

Poonsak kamol

มหาวิทยาลัยมหามจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chaiyaphum Buddhist College

E-mail: oanyada.wat@student.mbu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 1 มกราคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 27 พฤษภาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 27 พฤษภาคม 2568

สำนักพิมพ์ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ปีที่พิมพ์ : 2565

จำนวนหน้า : 210 หน้า

บทคัดย่อ

หนังสือเล่มนี้มุ่งนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาและการเรียนรู้เชิงรุกในระดับปฐมวัย โดยเน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม ควบคู่ไปกับการบ่มเพาะวินัย คุณธรรม และค่านิยมที่ดีแก่เด็กปฐมวัย การดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงระบบและการลงมือปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของประสบการณ์ที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการด้านสมองของเด็ก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตที่ดี แม้ว่าหนังสือเล่มนี้อาจมีข้อบกพร่องในด้านตัวอักษรหรือเนื้อหาบางส่วน แต่โดยภาพรวมถือว่ามีความถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

คำสำคัญ : การเรียนรู้เชิงรุก, การศึกษาปฐมวัย, การพัฒนาทางสมอง

ABSTRACT

This book presents an approach to proactive education and learning management for early childhood education, emphasizing the importance of providing holistic learning experiences that support children's development in physical, cognitive, emotional, mental, and social domains. It highlights the cultivation of discipline, morality, and positive values through collaborative efforts among parents, communities, and educational institutions. The approach encourages systemic thinking and hands-on practice in diverse experiential contexts, aligned with brain-based learning principles. Furthermore, the school environment is designed to model exemplary and virtuous lifestyles. Although the book may contain minor textual or content inaccuracies, its overall content is accurate and valuable for advancing early childhood education.

Keywords : Proactive learning, Early childhood education, Brain-based development

1. บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2550 เป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ว่า "ประเทศไทยยังยืนเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการและพระราชบัญญัติเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 มาตรา 5 การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติ (3) กล่าวว่า" ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะอย่างต่อเนื่องตลอด

ชีวิต สามารถเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพ และความต้องการจำเป็นพิเศษซึ่งกำหนดกรอบบันทึกข้อตกลงการบูรณาการความร่วมมือกับ 6 กระทรวงหลักในการ พัฒนาคอนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) ตั้งแต่ พ.ศ.2565 - 2569 ตลอดจนนโยบายรัฐบาล และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ในกิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การพัฒนาภาาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดจุดเน้นของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยให้มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรมและค่านิยมที่ดี ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาการ คิทธิเคราะห้เชิงระบบลงมือปฏิบัติ ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่ดีงาม

2. แนวคิดที่ปรากฏในหนังสือ

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัย ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่านการไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้ จากประสบการณ์เดิม เด็กได้เผชิญกับสถานการณ์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่โดยครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อ และอำนวยความสะดวกให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย หากเด็กพบปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ ครูจะเป็นผู้ช่วยในการค้นหาคำตอบด้วยการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการใช้ภาษาสร้างสรรค์ให้เด็กได้สืบเสาะหาคำตอบด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริม พัฒนาการของเด็กให้เรียนรู้ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การแก้ปัญหาจากการคิด การสื่อความหมายด้วยคำศัพท์ คำพูด เพื่อริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ โดยครูจะลดบทบาทของตนเองเป็นเพียงผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ด้วยการปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้เด็กคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ จนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีการดำเนินกิจกรรมตาม องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การเลือกและตัดสินใจ
- 2) สื่อ
- 3) การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 4) ภาษาจากเด็ก

5) การสนับสนุนจากผู้ใหญ่

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) มีความสำคัญ ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้เคลื่อนไหวด้วยการเคลื่อนที่ในการปฏิบัติกิจกรรม โดยใช้ความสัมพันธ์ของอวัยวะส่วนต่างๆ ทำให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กผ่านการเรียนรู้โดยใช้เครื่องมือต่างๆ

2. ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กได้แสดงความรู้สึกของตนเองให้เหมาะสมกับวัย ความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

3. ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัย โดยครูปรับเปลี่ยนแนวการจัดการประสบการณ์ให้เด็กได้เลือกตามความสนใจและความถนัดโดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัว

4. ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยมุ่งสร้างให้เด็กมีทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา ความจินตนาการ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล ความคิดรวบยอด เพื่อเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป

5. ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยปรับเปลี่ยนแนวการจัดการเรียนรู้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงรุก

6. สนับสนุนให้ผู้บริหารปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

กลยุทธ์ (Strategies)

ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ทั้งร่างกาย (Physically active) การคิดและสติปัญญา (Intellectually Active) จิตใจ (Emotionally active) และทางสังคม (Socially active) จะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วยทฤษฎี หลักการ แนวคิดในการจัดการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วิธีการ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูปฐมวัยจะต้องศึกษาและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบท โดยเน้นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. เป็นกิจกรรมในการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ในรูปแบบของความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

3. เป็นกิจกรรมที่ให้แก่เด็กปฐมวัยบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า

4. เป็นลักษณะกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกัน

5. เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดประสบการณ์ตรง จากการได้ลงมือกระทำ เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เด็กปฐมวัย ด้วยตนเอง เป็นลักษณะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กปฐมวัยสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียน

7. เป็นกิจกรรมที่ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สร้างสถานการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยโดยผ่านอ่านหนังสือจากภาพ นิทาน การพูด การฟัง คิดอย่างลุ่มลึก เด็กปฐมวัยจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

8. เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง

9. เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ลดบทบาทการสอนและการให้ความรู้โดยตรงของครูแต่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

10. เป็นกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยนำความรู้ ความเข้าใจ ไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ พัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้นขึ้นที่เป็นไปตามวัย

11. เป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงเด็กปฐมวัย กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว

12. เป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาใหม่ หรือใช้ในสถานการณ์ใหม่

13. เป็นกิจกรรมที่เน้นให้เด็กปฐมวัยได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างมีเหตุมีผล มีโอกาสร่วมอภิปรายและนำเสนอผลงาน

14. เป็นกิจกรรมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเด็กปฐมวัยกับผู้ครูผู้สอน และปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเด็กปฐมวัย

แนวทางการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

ครูปฐมวัยสามารถนำการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไปจัดรวมกับการสอนและการจัดการเรียนรู้ลักษณะต่างๆ ได้หลากหลาย ตามบริบทของเด็กและของสถานศึกษา ซึ่งครูปฐมวัย มีการดำเนินกิจกรรมตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1) สื่อ วัสดุที่หลากหลาย (Materials)

2) การเลือก (Choice)

3) การลงมือกระทำกับวัตถุ (Manipulation)

4) ภาษาและความคิดจากเด็ก (Language and thought)

5) การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ (Adult scaffolding)

ประสบการณ์ที่สำคัญกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การจัดประสบการณ์ของเด็กช่วงอายุ 3-6 ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์จะต้องจัดในรูปแบบบูรณาการผ่านการเล่น (การเล่นอย่างมีความหมาย) เช่น การที่มี

บทบาทสมมติในการเล่นขายของ เด็กจะได้เรียนรู้ทักษะทางภาษาจากการพูดสื่อสารกับเพื่อนในการสลับผลัดเปลี่ยน การเป็นแม่ค้าและลูกค้า ซึ่งเด็กอาจจินตนาการในการพูดขึ้นมาเองหรืออาจจดจำจากผู้ปกครองเมื่อไปตลาด นอกจากจะได้ทักษะทางภาษาแล้ว เด็กยังได้เรียนรู้เรื่องจำนวน การบวก - การลบเลขง่าย ๆ จากการเล่นอีกด้วย ถือเป็นการบูรณาการที่ได้ทั้งทักษะทางภาษาและคณิตศาสตร์ ซึ่งจะจัดเป็นการเล่นแบบมีจุดมุ่งหมายและจะไม่จัดเป็นรายวิชา การจัดประสบการณ์จริงเปรียบเสมือนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้กับเด็ก ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา มีการบูรณาการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สำหรับการจัดประสบการณ์สำคัญกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน, 2565 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดประสบการณ์สำคัญที่จะให้เกิดการเรียนรู้ต้องอาศัยองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบด้วย

1. สื่อ วัสดุที่หลากหลาย (Materials)
2. การเลือก (Choice)
3. การลงมือกระทำกับวัตถุ (Manipulation)
4. ภาษาและความคิดจากเด็ก (Language and thought)
5. การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ (Adult scaffolding)

การจัดห้องเรียนให้ Active Learning การจัดสภาพแวดล้อม ดำเนินการโดย

1. มีการจัดแบ่งที่ตั้งบริเวณของมุมต่างๆ ในห้องเรียนอย่างเป็นระบบสมเหตุสมผลและบรรยากาศอบอุ่นคล้ายบ้าน
2. บริเวณในแต่ละมุมมีพื้นที่ที่เพียงพอ
3. ห้องเรียนมีความปลอดภัยมีการดูแลรักษาเป็นอย่างดีให้แลดูงามตา
4. มีการจัดวางวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ เด็กสามารถหยิบใช้ได้เองและช่วยเก็บเข้าที่ได้โดยง่าย
5. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ควรจัดหาไว้ในห้องเรียน คือ สื่อที่เป็นของจริง สื่อสำหรับการสำรวจผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ สื่อที่ใช้เล่นบทบาทสมมติ และสื่อวัสดุสำหรับผลิตงานที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ วัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายเพื่อตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและประสบการณ์ของแต่ละคน
6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสดำเนินงานและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ พัฒนาการด้านภาษา การถ่ายทอดความคิด การจำแนกและการเรียงลำดับ มิติจำนวนพื้นที่ เวลา การเคลื่อนไหว และอารมณ์สังคม การจัดมุมเล่น ควรจัดมุมเล่นต่างๆ

กลยุทธ์ที่สำคัญในการสร้างบรรยากาศสนับสนุนการเรียนรู้

1. การมีส่วนร่วมระหว่างผู้ใหญ่มากับเด็ก หมายถึง การให้โอกาสเด็กได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมกับจากเด็ก แบ่งปันอำนาจการควบคุมแก่เด็กอย่างมีเหตุผล

2. สนใจในความสามารถของเด็ก โดยค้นหาความสนใจของเด็ก มองสถานการณ์จากมุมมองของเด็ก ให้พ่อแม่และงานมีส่วนร่วมในสิ่งที่เด็กสนใจ วางแผนการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสามารถของเด็ก

3. การสร้างปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างแท้จริง โดยแบ่งปันสิ่งที่ตนเองมีกับเด็ก ตอบสนองความสนใจ ความเอาใจใส่ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่เด็กอย่างถูกต้อง ถามและตอบคำถามอย่างตรงไปตรงมา

4. ส่งเสริมการเล่นของเด็ก สังเกตและให้ความสนใจกับกิจกรรมการเล่นของเด็ก มีส่วนร่วมในการเล่นอย่างสนุกสนาน

5. วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งอยู่ร่วมกัน แก้ปัญหาความขัดแย้งของเด็ก ๆ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ให้เด็กรู้จักความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลที่ตามมา โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการความขัดแย้ง ให้เด็กสงบอารมณ์ก่อนและยอมรับความรู้สึกของเด็ก รวมทั้งรวบรวมข้อมูลจากเด็ก

3. บทวิจารณ์หนังสือ

จุดเด่นและคุณค่าของหนังสือ

เป็นหนังสือที่สื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้เป็นสิ่งที่เอาไปปฏิบัติในการชั้นเรียนในการบูรณาการเด็ก ครู และผู้ปกครอง เพื่อให้พวกเขาตอบสนองต่อเราเพื่อเราจะได้ปฏิบัติถูก หนังสือเล่มนี้สำคัญกับคนประกอบวิชาชีพครูเพื่อเอาไปต่อยอดในอนาคตได้

ภาษาและรูปแบบการเขียนหนังสือ

หนังสือเล่มนี้ใช้ตัวอักษรที่เล็กเกินไป ทำให้ในการอาจจะอ่านเกิดอาการตาลายได้ มีเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินไปหน่อย แต่โดยรวมเนื้อหาละเอียดถูกต้อง

รูปแบบเนื้อหาของหนังสือ

เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ สื่อถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในห้องเรียน

เป้าหมายหรือประโยชน์ของหนังสือ

เพื่อให้ครูปรมวัย และผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในระดับปฐมวัย ตลอดจน การจัดประสบการณ์เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้กับเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน

จุดที่ควรพัฒนาของหนังสือและข้อเสนอแนะ

ขนาดตัวหนังสือที่เล็กเกินไป เพราะอาจจะทำให้มีปัญหาทางสายตาได้ และเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินไป เวลาอ่านจะทำให้ง่วง และข้อเสนอแนะให้ปรับตัวหนังสือที่ขนาดพอดีไม่อัดกันจนเกินไป และเนื้อหาจะต้องมีความพอดีเข้าใจง่าย อ่านแล้วไม่ง่วง

4. บทสรุป

การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในเชิงรุกระดับปฐมวัย ให้มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม บ่มเพาะปลูกฝังวินัย คุณธรรมและค่านิยมที่ดี ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา พัฒนาการ คติวิเคราะห์เชิงระบบลงมือปฏิบัติ ด้วยประสบการณ์ตามมุมต่าง ๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของสมอง และจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เห็นแบบอย่างของพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตที่ดีงาม

บรรณานุกรม

- โยธิน และ วรรณาท รักสกุลไทย. (2562). ข้อมูลจากเอกสารประกอบโครงการประชุมเชิงพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยตามแนวคิดไฮสโคป (High Scope).
- ลักษณ์ วนเก้าน้อย. (2563). บทเรียนออนไลน์การเรียนรู้แบบ Active Learning. สืบค้นเมื่อกรกฎาคม 2565. จาก <https://sites.google.com/chaiyaphum1.go.th/active-learning/>.
- สถาพร พุทธิภูมิ. (2555). บทความโครงการจัดการความรู้เรื่อง"การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning. ในเอกสารประกอบการเข้าอบรม "คุณภาพผู้เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ Active Learning" มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.